

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
Olimpiada "O Diamentowy Indeks AGH" 2012/2013
Fizyka – Etap 2

*Uwaga: za każde poprawnie rozwiązane zadanie uczestnik może uzyskać maksymalnie
20 punktów*

1. Satelita okrąży Ziemię na wysokości h nad powierzchnią Ziemi. Zaniedbując opory ruchu i zakładając, że Ziemia jest idealną jednorodną kulą o promieniu $R_z = 6,4 \cdot 10^6$ m, oblicz okres obiegu satelity w tym ruchu. Oblicz wartość liczbową tego okresu dla stacji kosmicznej ISS ($h = 350$ km). Wyznacz najkrótszy, graniczny okres obiegu dla $h = 0$. Porównaj tę wartość z okresem swobodnych oscylacji ciała poruszającego się w hipotetycznym tunelu przechodzącym przez środek Ziemi. Przyjmij dla Ziemi: $g_z = 10$ m/s².
2. Jednorodny kij o długości L i masie $M = 40$ dag leży na poziomej powierzchni balkonu, tak, że $1/5$ tego kija wystaje poza balkon. Na końcu kija usiadł ptak, powodując przechylenie kija i jego upadek z balkonu. Jaka jest minimalna wartość masy ptaka, wymagana do spowodowania takiej „katastrofy”?
3. W szczelnie zamkniętej butli znajdują się dwa mole azotu (N_2) oraz mała grzałka elektryczna o mocy $P = 5$ W, która służy do podgrzewania gazu. Po rozpoczęciu grzania, zauważono, że temperatura gazu rośnie z szybkością $\alpha = 3$ K/min. Oblicz jaka część dostarczanego ciepła idzie na podgrzanie gazu. Stała gazowa w układzie SI ma wartość liczbową równą $R = 8,31$.
4. Kondensator płaski składa się z dwóch kwadratowych płyt o długości boku $a = 20$ cm, rozsuniętych względem siebie na odległość $d = 2$ mm. Po naładowaniu kondensatora do napięcia $U_0 = 100$ V został on odłączony od źródła zasilania. Następnie między okładki kondensatora wsuwamy symetrycznie na odległość x kwadratową płytkę teflonową o boku a i względnej stałej dielektrycznej $\epsilon = 2$. Dielektryk dokładnie przylega do płytek kondensatora. Wyprowadź wzór na pojemność (C), napięcie (U) i energię kondensatora (W) w zależności od głębokości x wsunięcia płytki dielektryka. Uzyskane zależności przedstaw na wykresach $C(x)$, $U(x)$ i $W(x)$.
Przenikalność elektryczna próżni $\epsilon_0 = 8,9 \cdot 10^{-12}$ F/m
5. Pod wpływem padającego na płytkę cynkową promieniowania ultrafioletowego o nieznannej długości fali (λ) wybijane są fotoelektrony. Uformowana za pomocą przesłon wiązka fotoelektronów wpada następnie w prostopadłe do ich ruchu stałe pole magnetyczne o indukcji $B = 10^{-3}$ T. Oblicz długość użytego w doświadczeniu promieniowania ultrafioletowego, jeżeli najszybsze elektrony poruszają się po łuku okręgu o promieniu $R = 10$ mm. Praca wyjścia dla cynku wynosi $W = 4,33$ eV, ładunek elektronu $e = 1,6 \cdot 10^{-19}$ C, masa elektronu $m = 9,1 \cdot 10^{-31}$ kg, stała Plancka $h = 6,63 \cdot 10^{-34}$ J·s, prędkość światła $c = 3 \cdot 10^8$ m/s.